

YARGITAY KARARLARI

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2022/2215

KARAR NO : 2022/4920

**T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L A M I****İNCELENEN KARARIN**

MAHKEMESİ : BAKIRKÖY 5. SULH HUKUK MAHKEMESİ

TARİHİ : 12/03/2020

NUMARASI : 2018/348-2020/486

DAVACI/KARŞI

DAVALI : AĞAVNİ SOLMAZ VEK. AV. KADRİYE KIRGİL

DAVALI/KARŞI

DAVACI : AYŞE NİLÜFER ELÇİ VEK. AV. YAĞMUR DOĞAN

Taraflar arasında karşılıklı görülen itirazın iptali davasının mahkemece yapılan yargılaması sonucunda, davaların kısmen kabulüne yönelik olarak verilen hükmün, Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulması istenilmekle; dosya içerisindeki bütün kağıtlar okunup gereği düşünöldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Asıl davada davacı; taraflar arasında 01/02/2014 tarihli kira sözleşmesi düzenlendiğini, kiralanan tahliye edildiği ve hiçbir borcu olmadığı halde depozito bedelinin iade edilmediğini, depozito alacağının tahsili için yapılan takibe haksız olarak itiraz ettiğini ileri sürerek; itirazın iptaline, lehine icra inkar tazminatına karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı; davacının anahtarın teslim tarihi olan 23/02/2018 tarihine kadar olan kira bedellerinden sorumlu olduğunu, ayrıca kiracı davacının kira süresi sona ermeden sözleşmeyi tek taraflı olarak feshettiği için kiralananın benzer koşullarda kiraya verilebileceği makul süre için kira sözleşmesinden doğan borçlarının devam edeceğini savunarak davanın reddine istemiş, karşı davasında ise; 23/02/2013 tarihine kadar olan kira alacakları ile bu tarihten itibaren hesaplanacak makul süre kira bedeli tazminat için şimdilik 5.000 TL' nin 06/02/2018 tarihinden itibaren yasal faizi ile davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir

Birleşen davada davacı kiracı; kiralanda pis su tahliye giderinde arıza meydana geldiğini, bu arızanın giderilmesi için 600 TL masraf yaptığını, bu harcamayı 2017 Kasım ayı kira bedelinden mahsup ettiğini ancak davalının Kasım 2017 kira bedelinden bakiye 600 TL kira bedelini için hakkında takip başlattığını, zorunlu olarak yapılması gerekli bu harcamadan davalı kiraya verenin sorumlu olduğunu ileri sürerek, söz konusu takip nedeniyle borçlu olmadığını tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece, asıl davanın kısmen kabulü ile 2.480 TL asıl alacak yönünden takibin devamına, karşı davanın kısmen kabulü ile 6.000 TL erken tahliye tazminatının 10/04/2018 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte karşı davalıdan alınarak karşı davacıya verilmesine, birleşen davanın reddine karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığının 11/03/2022 tarihli yazısında; davada, davalıya ait taşınmazda kiracı olan davacının taşınmazı tahliye etmiş olmasına rağmen güvence bedelinin tarafına ödenmediğini ileri sürerek giriştiği ilamsız icra takibinin davalının haksız ve hukuka aykırı itirazı üzerine durduğu ileri sürülerek itirazın iptali ile icra inkar tazminatına karar verilmesinin istendiği, kanun yararına temyiz istemine konu asıl davada takibin 1.000 Euro üzerinden başlatıldığı, asıl davadan başka davalının karşı davada erken tahliyeden doğan alacağı ile kira bedelinin de ödenmesini istediği, mahkemece yapılan değerlendirme sonucunda asıl davanın kısmen kabulüyle takibin 2.480 TL asıl alacak yönünden devamına ve karşı davanın da kısmen kabulüne karar verildiği, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 26 ncı maddesi uyarınca hâkim her iki tarafın iddia ve talebiyle bağlı olup talepten fazlasına veya başka bir şeye hükmedemeyeceği, öte yandan, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 99 uncu maddesinde; konusu para olan borcun ülke parasıyla ödeneceği, ülke parası dışında başka bir para birimiyle ödeme yapılmasının kararlaştırılması halinde, sözleşmede aynen ödeme veya bu anlama gelen bir ifade bulunmadıkça borcun, ödeme günündeki rayiç üzerinden ülke parasıyla da ödenebileceği, ülke parası dışında başka bir para birimi belirlenmiş ve sözleşmede aynen ödeme ya da bu anlama gelen bir ifade de bulunmadıkça, borcun ödeme gününde ödenmemesi üzerine alacaklının, bu alacağının aynen veya vade ya da fiili ödeme günündeki rayiç üzerinden ülke parası ile ödenmesini isteyebileceğinin düzenlendiği, mahkemece, davacı kiracı tarafından ödenmiş olan güvencenin 1.000 Euro olduğu ve iadesi istenen bedelin de aynı şekilde Euro cinsinden olduğu gözetilmeden yapılan yargılama sonunda talepten farklı şekilde TL'ye hükmedilmesi ve hükmolunan 2.480 TL'ye de ne şekilde ulaşıldığına gerekçede yer verilmemesi usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek; hükmün, kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Taraflar arasında düzenlenen kira sözleşmesinde, kiracı tarafından depozito bedeli olarak 1.000 Euro verileceği düzenlenmiş olup depozito bedeli konusunda bir uyumsuzluk bulunmamaktadır. Davaya dayanak icra takibi ile 1.000 Euro depozito alacağının tahsili talep edilmiştir. TBK'nın 99/3 maddesi uyarınca, yabancı para borcunun vadesinde ödenmemesi halinde, alacaklının bu alacağını aynen, vade veya fiili ödeme günündeki rayiçe göre Türk parası ile ödenmesini isteyebileceği kabul edilmiştir. Davacının, alacağını Euro cinsinden icra takibine konu ettiği, sadece harca esas değer belirlenmesi için icra dosyasına takip tarihindeki karşılığını 4.680 TL olarak belirttiği görülmektedir. Buna göre, davacının döviz cinsinden olan alacağının fiili ödeme günündeki rayiç üzerinden ödenmesini istediği gözetilerek hüküm tesisi yoluna gidilmesi gerekirken, yanılığlı değerlendirme ile Türk Lirası olarak belirlenen alacak miktarı üzerinden takibin devamına karar verilmesi suretiyle hüküm tesisi yoluna gidilmesi usul ve kanuna aykırıdır. Ayrıca mahkemece, itirazın 2.480 TL asıl alacak üzerinden devamına karar verilmiş ise de hükmedilen bu sonuca nasıl varıldığı konusunda herhangi bir açıklama yapılmayarak 6100 sayılı HMK'nın 297 maddesine aykırı hüküm kurulması da usul ve yasaya aykırı olup, Adalet Bakanlığının yerinde görülen kanun yararına temyiz talebinin kabulü gerekir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığının yerinde görülen kanun yararına temyiz talebinin kabulü ile HMK'nın 363 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının **Adalet Bakanlığına gönderilmesine**, 24/05/2022 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Yargıtay 4. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/21252

KARAR NO : 2022/5913

TÜRK MİLLETİ ADINA YARGITAY İLAMI

MAHKEMESİ : Ankara Batı Asliye Ticaret Mahkemesi

TARİHİ : 06/10/2020

NUMARASI : 2019/720-2020/471

KANUN YARARINA

TEMYİZ NUMARASI :2020/1416

DAVACI : Murteza Aslan vekili Av. Özgür Şensu

DAVALI : 1- Bahar Güler Çelik vekili Av. Adem Başer 2-Neova Sigorta AŞ

Taraflar arasındaki tazminat davasının yapılan yargılaması sonunda; kararda yazılı nedenlerden dolayı davanın reddine dair verilen hükme karşı Adalet Bakanlığı tarafından kanun yararına bozma yoluna başvurulması üzerine dosya incelendi, gereği düşünüldü:

KARAR

Davacı vekili, müvekkiline ait araca davalının zorunlu trafik sigortacısı olduğu aracın tam kusurlu olarak çarpması sonucu müvekkilinin aracında değer kaybı meydana geldiğini beyanla, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 100,00 TL değer kaybının temerrüt tarihinden işleyecek reeskont faizi ile davalıdan tahsilini talep etmiştir.

Davalı vekili davanın reddini savunmuştur.

Ankara Batı Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2019/720-2020/471 sayılı ilamında; toplanan deliller ve benimsenen bilirkişi raporuna göre, davanın reddine karar verilmiş; hükmün Adalet Bakanlığı tarafından HMK'nın 363. maddesi gereğince kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Dava, trafik kazasından kaynaklanan değer kaybı istemine ilişkindir.

Karayolları Trafik Kanunu'nun 91. maddesi gereği, KTK 85. maddesinde belirtilen, bir motorlu aracın işletilmesi bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına yahut bir şeyin zarara uğramasına sebep olması durumunda, poliçe limiti dahilinde işletenin sorumluluklarının karşılanmasını sağlamak üzere, mali sorumluluk sigortası yaptırılması zorunludur.

Yerel mahkemenin karar tarihinde yürürlükte bulunan Karayolları Trafik Kanunu'nun 90. maddesine göre "Zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamındaki tazminatlar bu Kanun (...) öngörülen usul ve esaslara tabidir. Söz konusu tazminatlar ve manevi tazminata ilişkin olarak bu Kanun (...) düzenlenmeyen hususlar hakkında 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümleri uygulanır."

Somut olayda trafik kazası 4.10.2019 tarihinde meydana gelmiştir. Davalıya zorunlu trafik sigortalı aracın poliçesinin teminat başlangıç ve bitiş tarihleri 9.1.2019-9.1.2020 olup dava 23.12.2019 tarihinde açılmıştır. Mahkemece makine mühendisinden aldırılan bilirkişi raporunda değer kaybı için seçenekli hesaplama yapılmış, hükmün gerekçesinde kaza ve poliçe başlangıç tarihi dikkate alındığında Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası Genel Şartları ekine göre değerlendirme yapan seçeneğe itibar edilerek 6.10.2020 tarihinde davanın reddine karar verilmiştir. Yerel mahkemenin karar tarihi gözetildiğinde, Anayasa Mahkemesi'nin 17.7.2020 tarihinde 2019/40 E-202/40 K. sayılı

kararı ile Karayolları Trafik Kanunu'nun 90. maddesinin birinci cümlesinde yer alan "...ve bu Kanun çerçevesinde hazırlanan genel şartlarda..." ibaresi ile ikinci cümlesindeki "...ve genel şartlarda..." ibaresinin ve 92. maddesinin (i) bendinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar vermiş olması nedeniyle zarar ve zarar kapsamının 2918 sayılı KTK.nın ve 6098 sayılı TBK.nın haksız fiile ilişkin hükümlerine ve Yargıtay uygulamalarına göre belirlenmesi gerekmektedir. Zira uygulanması gereken bir kanun hükmünün, hüküm kesinleşmeden önce Anayasa Mahkemesi'nce iptaline karar verilirse, usuli kazanılmış hakka göre değil, Anayasa Mahkemesinin iptal kararından sonra oluşan yeni duruma göre karar verilebilecektir (HGK. nun 21.01.2004 gün, 2004/10-44 E, 19 K. sayılı kararı) Anayasa Mahkemesinin iptal kararı sonucu oluşan durumun eldeki maddi anlamda kesinleşmemiş ve derdest olan davaya da uygulanması zorunludur. (HGK.nun 21.3.2012 gün, 2012/20-12 E,2012/232 K. sayılı kararı) Yargıtay uygulamasına göre değer kaybı, aracın trafik kazası sonucu hasarlanıp onarılmasından sonraki değeri ile hiç hasarlanmamış haldeki değeri arasındaki farka ilişkin olup, araçtaki değer kaybı belirlenirken, aracın markası, yaşı, modeli ve hasar gördüğü kısımları dikkate alınarak aracın kaza tarihinden önceki 2. el satış değerinin tespiti ile aracın tamir edildikten sonra ikinci el satış değerinin tespiti ve arasındaki fark göz önüne alınmaktadır. Dolayısıyla mahkemece AYM'nin iptal kararı sonrasında verilen 6.10.2020 tarihli kararda bilirkişi raporunda Yargıtay uygulamasına göre hesaplama yapan seçenek yerine, genel şartlara göre hesaplama yapan seçeneğin hükme esas alınması doğru olmayıp 6100 sayılı HMK'nın 363. maddesi gereği kanun yararına bozma isteminin kabulüne karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığı'nın kanun yararına bozma itirazlarının kabulüyle 6100 sayılı HMK'nin 363. maddesi uyarınca hükmün, hukuki sonuçlarına etkili olmamak kaydı ile **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, bozma kararının bir örneğinin Resmi Gazetede yayınlanmak üzere Adalet Bakanlığı'na gönderilmesine, 25/03/2022 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2022/2274

KARAR NO : 2022/4940

Y A R G I T A Y İ L A M I

MAHKEMESİ : FETHİYE 3. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ
(TÜKETİCİ MAHKEMESİ SIFATIYLA)
TARİHİ : 23/06/2021
NUMARASI : 2021/86-2021/367
DAVACI : TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş.
VEKİLİ : AV. UMUT HEPDİZDAR
DAVALI : AYŞE ATA

TÜRK MİLLETİ ADINA

Taraflar arasındaki davanın Fethiye 3. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından yukarıda sayı ve tarihi belirtilen kararın HMK 363. maddesi uyarınca kanun yararına bozulmasının Adalet Bakanlığı tarafından istenilmesi üzerine, dava dosyası ve içerisindeki dilekçeler, duruşma tutanakları ve diğer tüm dosya kapsamı delil ve belgeler incelendi. Gereği müzakerede edilip düşünlüdü:

Kanun yararına temyize konu davada, davacı banka ile yaptığı sözleşmeler kapsamında tarafına ticari kredi kullanılan, ticari kredili mevduat hesabı açılan, ticari ve bireysel kredi kartı verilen davalının tüm bu işlemlerden doğan borçlarını ödememesi üzerine tarafına gönderilen hesap kat ihtarnamesinden sonra aleyhinde tüm bu kalemlerin tahsili için başlatılan ilamsız takibe itiraz ettiği, yapılan itirazın haksız ve hukuka aykırı olduğu iddiasıyla bireysel kredi kartından doğan borca istinaden yapılan itirazın iptali ile icra inkar tazminatına karar verilmesinin istendiği, mahkemece davanın derdestlik nedeniyle reddine karar verildiği, verilen hükmün de kesin olduğu anlaşılmaktadır.

Anılan kesin karar hakkında Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 07.03.2022 tarih ve 39152028-153.01-1367-2021-E. 543/9355 sayılı kanun yararına temyiz isteminde özetle, aynı mahkemenin 2019/111 esas sayılı dosyasında Fethiye İcra Dairesi'nin 2018/24717 esas sayılı icra takip dosyasında talep edilen ticari kredi, ticari kredili mevduat hesabı ve ticari kredi kartı borcuna yönelik itirazın iptalinin istendiği, ancak eldeki davada yine aynı takip dosyasında talep edilen bireysel kredi kartı borcuna yönelik itirazın iptalinin istendiği gözetilerek davaların konusunun aynı olmadığı dikkate alınmaksızın, taleplerin doğrudan aynı icra takip dosyasına yapılan itirazın iptali istemi olarak değerlendirilmesiyle davanın derdestlik nedeniyle reddine karar verilmesinin usul ve yasaya aykırı olduğu bildirilerek hükmün kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Davacı bankanın davalı Ayşe Ata hakkında başlattığı ilamsız icra takibinde, ticari kredi alacağını, ticari kredili mevduat hesabı alacağını, ticari kredi kartı alacağını ve bireysel kredi kartı alacağını talep ettiği, davalının takibe itirazı üzerine eldeki davada davacı bankanın yalnızca bireysel kredi kartı borcuna yönelik yapılan itirazın iptalini istediği, aynı mahkemece açılan 2019/111 Esas sayılı dava dosyasında ise ticari kredilerden kaynaklanan borca yönelik yapılan itirazın iptalini talep ettiği, ticari kredilerle ilgili davanın mahkemece

ticaret mahkemesi sıfatıyla yürütölerek karara bağlandığı anlaşılmaktadır. Açıklandığı üzere her iki davanın konularının farklı olmasına rağmen mahkemece yapılan yargılama sonunda eldeki davanın taraf, konu ve talep sonucunun 2019/111 Esas sayılı dosya ile aynı olduğu gerekçesiyle derdestlik nedeniyle reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olduğundan somut davaya ilişkin yerinde bulunan kanun yararına temyiz itirazlarının kabulü ile aşığıdaki şekilde karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, Adalet Bakanlığı'nın 6100 sayılı HMK'nın 363. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere kanun yararına BOZULMASINA, dosyanın mahkemesine iadesine, bozma kararının bir örneğinin 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 363. maddesinin 3. fıkrası gereğince Resmi Gazete'de yayınlanması için Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'ne gönderilmesine, 16/06/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.